

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುಟುಂಬದ ಕಣ್ಣಿ-ದಲಿತ ಹೆಣ್ಣಿ : 'ರಕ್ತವಣೆ'ನಾಟಕ

ಡಾ.ರಾಕೇಶ್ ಶರ್ಮ
ಕೆ.ವಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

rakeshsharmakv6@gmail.com

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಗಮವಾಗಿ ಸುಮಾರು 2500 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸದನ್ನು ತನ್ನ ಮುದಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಕವಿಗಳು, ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳು ಉದಯವಾದವು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತಸಂವೇದನೆ ಸ್ತ್ರೀಸಂವೇದನೆ, ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಸಹ ಬಂದವು. ಈ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಸಮಾಜದ ವರ್ಗಿಕೆಕ್ಕೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಲ್ಲಿ, ಆ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮನರೂಪರಿಶೀಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಒಟ್ಟಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ವರ್ಗಿಕೆಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಣಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ತುಳ್ಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಳಗೆ ಮೇಲ್ಜ್ಞಾತಿಯ ಮರುಷ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬದುಕಿನ ಹಾದಿ ತೋರಿದ ನಾಟಕ ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ದಲಿತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ, ಅಸ್ವಾತ್ಮೆಗಳಿಗೇನು ಬರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖ-ದುಃಖನಗಳಿಗೆ ಹೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಬದುಕು ಕಂಡಿರುವ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾವಯವ ಜೀವ ಲಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಭಾವಲೋಕಗಳು ಕುಗ್ಗಾತ್ತಾ ಭೋಗ 'ಲೋಕಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಸಾನುಭವ ಪ್ರಕ್ರೀಯೆಗಳು ಕಣ್ಣಿರೆಯಾಗಿ ಥಾಂಭಿಕತೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ವಸ್ತುವಿನ ಉಪಯುಕ್ತ ಅದರ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸವಾಲಿನ ಕಾಲ. ನೋವ್ ಕೂಡ

ತನ್ನ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲ. ಈಗ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಪರಂಬರೆಯ ಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಕಾರವೂ ಉಪಕೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಕೂಡ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇಂಥಹ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನು-ಮನಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕೂಂದು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ನಾಟಕ ಬೇಲೂರು ರಥುನಂದನ್ ಅವರ ರಕ್ತವಣೀ.

‘ಟ್ರಾಂಜೆಂಡ್’ ಎಂಬ ಜ್ಯೇವಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಹಿಂದಿನಿಂದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಳಿಸಿದೆ. ಇಂಥಹ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕಾಣುವುದಿರಲಿ ಅತಿ ಕ್ಷುರವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತ ಅರಿವು ಹಾಗೂ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಟ್ರಾಂಜೆಂಡ್‌ಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೂಲಕ ದೊರಕಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಶ್ರೀಲಿಂಗ ಜೀವಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜ್ಯೇಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಗುಜರಾತ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಸೆಂಟ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ನಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪರ್ಸನಲ್ ಮುಂಬ್ಯೆ ಮೂಲದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆಯರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣತ್ರಿಪಾಠಿ ಅವರ ಆಶ್ರಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ “ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ನಾನು ಲೈಂಗಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆ”(ಮೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್) ಎಂಬ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಪರ್ವತವಾಗಿ ಸೇರ್ವಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಉಧಾ ಮಿಸ್ಟರ್, ಮಿಸ್ಸೆಸ್/ಮಿಸ್ ಅಥವಾ ಉಧಾ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶಿಸಿದೆ. 2014ರ ಪ್ರಕರಣ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಲಿಂಗಕಾಮಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯಲಿಂಗಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೇಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ 2016ರಲ್ಲಿ ಘನ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ ಸಲಿಂಗಕಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಯಲಿಂಗಿಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ತೀವ್ಯಾನಿಸಿದೆ. ಇದೇ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಜೆಂಡರ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ 24ವರ್ಷದ ಘೃಧೀಕಾರ್ಯಾಶಿನಿ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಆಯ್ದುಯಾದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಾಫ್ಟ್ ಪಡೆದ ಶ್ರೀಲಿಂಗಗಳು ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಬಿರುಕುಗಳಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮಹಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ

ನಡೆಸಿವೆ. ಆದರೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವಾಗಿಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಮನೋನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದ ವರ್ತನೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಈ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ಭಾಗವಾಗಿ ಹೇಳು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಎಂಬ ಗುರುತುಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ರೂಪಗೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳೇ ಬದುಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾರಸ್ತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಟಕವೇ ‘ರಕ್ತವರ್ಣ’

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾವ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಅಂಥಕಾರ ಮಾತ್ರ ನಳಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ‘ಗಂಡು ಮಗ ಮನೆ ವಾರಸುಧಾರ’ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನದ ಭಾಂತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಷೇಣೀಸುತ್ತಿರುವುದು. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಲ್ಲ. ವರ್ಣಶ್ರಮ ಪದ್ಧತಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಕಡಿಮೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಕನ್ಯೆಯರಂತೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಉಪಜಾತಿಗಳು, ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊರತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಂತ ಮಹಾನ್ಯಾನತೆಗಳ ಅಗರದಲ್ಲಿ ಗಂಡಿನಲ್ಲಿಂದು ನ್ಯಾನತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳು ಗಗನ ಕುಸುಮವೇ ಸರಿ. ಇಂತ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾಟಕದ ನಾಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಆತನನ್ನೂ ಕೈಹಿಡಿದವರು ಒಬ್ಬ ತಳಸಮುದಾಯದ ದಲಿತ ಹೇಳು ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಷಣೆಯ ಜೊತೆ-ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತ ಶೋಷಣೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ. ದೇವನೂರರ ಕುಸುಮಾಬಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಆರಂಭವನ್ನು ಜೋತಾಮೃಂದಿರೂ ನೀಡುವಂತೆ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾದ ಕನಸು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ತನ್ನ ಮದುವೆ ಸಂಭ್ರಮ-ಸಡಗರವನ್ನು ನೆನೆ-ನೆನೆದು ದುಃಖಿಸುವ ನಾಯಕಿನ ಅವಾಂತರವನ್ನು ಕಂಡ ಕನಸುಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಆರೋಪ-ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಂದರ್ಭ:

ಮನಸ್ಸು : ನನಗೆ ಸುಮಾನ ಹತ್ತಿಸುವುದು ನೀನು. ಏನೇನೋ ಕಣ್ಣ

ಮುಂದೆ ತಂದಿಟ್ಟು ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸೀಯಾ.

ಕನಸು : ಆಸೆಬುರುಕ, ನಾನೇನೊ ಅಸೆ ಹುಟ್ಟೊ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೇನಿ.

ನೀನೇಕೆ ಬಲಿಯಾಗ್ತಿಯಾ? ಸ್ವಯಂ ನಿಗ್ರಹ ಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಾಂದೆ ಹೀಗೆ ಆಗೋದು. ಅತಿಯಾಸೆ ಅತಿಯಾಸೆ

ಮನಸು : ಏನು, ಸ್ವಯಂನಿಗ್ರಹ ಅದನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದೆಷ್ಟು

ಜನ ಹುಟ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸತ್ತೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಿಸಿದಾಗಲೆ ಅನಿಸಿದ್ದನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಕನಸು.

ಕನಸು : ಮಾಡು ಮಾಡು

ಮನಸು : ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್ನತ್ತಾ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮೊಳಗೆಯೇ ಒಂದು ಮಾಗೋರಿಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯ್ಯಾಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಟಕದ ಎರಡನೇ ದೃಶ್ಯವೂ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾಯಕಿಯ ಪ್ರವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕದ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಸೇವಂತಿ ಮತ್ತು ವಲ್ಲಿತ ವಿಲೋಮ ವಿವಾಹದಿಂದ ದಂಪತ್ತಿಗಳಾದವರು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಫಟ್ಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಧುಗಳ ಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಸಮುದಾಯ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ತಳಸಮುದಾಯದ ಹೆಣ್ಣುಗಳೊಡನೆ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡೆಯನ್ನು ನಾಟಕವೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕಕಾರ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನಾಟಕ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ವಲ್ಲಿತ ಮತ್ತು ಸೇವಂತಿಯರ ವಿವಾಹವಾದರೂ ವಲ್ಲಿತ ಸೇವಂತಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಅನುರಕ್ತನಲ್ಲಿದಿರುವುದು ನಾಟಕದ ಮೂರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ನಿರಾಕರಣೆಯ ತಲ್ಲಿಗಳು ಸೇವಂತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲಬೇಕಿದೆ. ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ಆ ಸುಮಧುರ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೇವಂತಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸೇವಂತಿ : ವಲ್ಲಿತನ ಜೊತೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ

ಮುಗಿಯಿತು. ಅಬ್ಜಾ! ಮದುವೆ ಅಂದ್ರೆ ಅದೆಂಥಾ ಮದುವೆ
ದೊಡ್ಡ ಭತ್ತ, ಬ್ಯಾಂಡು, ಆರ್ಕೆಸ್ಟಾ, ವಡವೆ, ವಸ್ತು, ತರಾವರಿ
ಅಡುಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಎರಡಲ್ಲ. ವೈಭೋಗ ಅಂದ್ರೆ ವೈಭೋಗ.
ಅವಶ್ಯಕ ಜಗತ್ತೇ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಮದುವೆ ಸದಗರ ಮುಗಿದು
ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಹೋದು ಬಂದ್ರು. ಹೊಸ ಮನೆ,
ಹೊಸಜನ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಸತೇ. ಅದು, ಕೊಂಡಿ ಕಳಬಿ
ಮತ್ತೊಂದ್ದುಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗೋ ಕಥೆ.....

ಎಂದು ತನ್ನ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕುತ್ತಾ ದುಃಖಿದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ವಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು
ಸೇವಂತಿಯರು ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಿಂದ ದೂರ ಇರುವುದು ಇವರ್ವರು ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರಗಳಿಗೆ
ಸೇರಿರುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೆನಪು ಹಾಗೂ ನೆಪಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತರಾಗಿರುವುದು ಕೂಡ ಅವರ
ನಡುವಿನ ದೂರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾಟಕ ಜಾತಿವೈವಸ್ಥಿಯ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಈ
ವಾಸ್ತಾವಿಕವಾದ ಕಡು ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾಟಕವೂ ಪ್ಲಾಶಾಬ್ಯಾಕ್ ತಂತ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಕೂಡ ನಾಟಕೀಯ
ರಂಗಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿದೆ. ವಲ್ಲಿಂದನ ಸಮುದಾಯದವರೇ ಆದ ಶ್ರೀವಲ್ಮಿ ಟೀಚರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನ
ಮಹಿಳೆ. ಆಕೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಧ್ಯ ನಡುವಳಿಕೆ ಇಡೀ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಧ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ
ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೇವಂತಿ ತಳಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹುಡುಗಿ ಎನ್ನವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಸೇವಂತಿ : ಒಳಗೆ ಬರಬೋದಾ ಟೀಚರ್! (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ)

ಶ್ರೀವಲ್ಮಿ : ಹೂ ಕಣೇ ಬಾರೇ. ಈಗ ನೀನೂ ನಮ್ಮ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದು
ಬಿಟ್ಟಲ್ಲೇ. ನಮ್ಮದೇ ಗೋತ್ರ, ನಮ್ಮದೇ ಕುಲ. ವಲ್ಲಿಂದನ ಕೈ
ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿತು. ನೀನು ನಮ್ಮೋಳಿ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರ

ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂದೇ. ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿ ಬಾ

ಒಳಗೆ. ಈಗ ನೀನು ಉರಾಚೆ ಬೇಲಿ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದ

ಕಾಡಿನ ಸೇವಂತಿ ಅಲ್ಲ ಕಣೇ. ನಮ್ಮ ಬೃಂದವನದಲ್ಲಿ ಅರಳೋ

ಸಂದರ್ಭಾದ ಸೇವಂತಿ. ಈಗ ಪವಿತ್ರಭು ನೀನು.

ಪರಮ ಪವಿತ್ರಭು ನೀನು. ಭಾರೇ ಒಳಗೆ. ಭಾರೇ ಸೇವಂತಿ ಬಾ.

ಎಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಳ್ಳ ಜೈವಚಾರಿಕ ನುಡಿಗಳು ತಳಸಮುದಾಯದವರ ಪರೋಕ್ಷ ಶೋಷಣೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನಬಹುದು. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ-ಮಗಳ ನಡುವಿನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮನುಷ್ಯೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಾಯಕ ಸೇವಂತಿಯ ತವರುಮನೆ ನಾಯಿ ಭ್ಯೇರ. ಇದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಲ್ಲೀಶನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ವಲ್ಲೀಶ ಮತ್ತು ಭ್ಯೇರ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕನಾಗಿರುವ ಭ್ಯೇರನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇಲೂ. ಮಾತು ಬರುವ ವಲ್ಲೀಶನ ಮೌನದ ವರ್ತನೆಗಿಂತ ಭ್ಯೇರನ ಮೂಕ ವರ್ತನೆಯೇ ಸೇವಂತಿಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸೇವಂತಿಯ-ತಾಯಿ ಪಾರವ್ವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವದ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳ ನೈಜ ಚಿತ್ರಣ ಈ ಒಂದು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪಾರವ್ವ : ಯಾವಾಗ ಬಂದ ಮಗಳೇ. ಹೆಂಗಿದೆಯೇ?

ಸೇವಂತಿ : ಚನ್ನಾಗಿದ್ದೀನಿ ಕಣವ್ವ ನೀನು?

ಪಾರವ್ವ : ನನ್ನ ಕಥೆ ಬಿಡವ್ವ ನೀನು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಾಗಿದ್ದಿಯೇನವ್ವ?

ಸೇವಂತಿ : ಹ್ಮ್ಮ್ (ದನಿ ಕೇಳದಂತೆ ತಲೆಯಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕಣಲ್ಲಿ ನೀರಿರುತ್ತದೆ)

ಪಾರವ್ವ : ಯಾಕೇ ಮಗಳೇ ಎನಾಯ್ತು. ಕಡಿಮೆ ಜಾತಿಯವರು ಅಂತ

ಎನಾದೂ ಈನಾಯ್ಕಾಗಿ ಕಾಣ್ಣಾವೆ? (ಆತಂಕ)

ಸೇವಂತಿ : ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಏನಿಲ್ಲವ್ವು (ದುಃಖವನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಾ)

ಪಾರವ್ವ : ಮತ್ತಾಕವ್ವ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು? ವಲ್ಲಿಂತೆ ಬೈತಾನ, ಬಡಿತಾನ?

ಸೇವಂತಿ : ಹಂಗಾರಾ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಷ್ಟೋ ಶಿಷ್ಯಿಯಾಗಿತ್ತೀದ್ದೆ ಕಣವ್ವ

(ನಿಲ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ)

ಪಾರವ್ವ : ಮತ್ತೇನವ್ವು? ಉಣಾಕೆದೆ ತಿನ್ನಾಕೆದೆ, ಉಡಾಕೆ ತೊಡಕೆ

ಎಲ್ಲಾ ಅದೇ. ಆದರೂ ಯಾಕ್ ತಾಯಿ ಸಂಕಚ.

ಸೇವಂತಿ : ಅವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಎನೂ ಬೇಕೆಲ್ಲವ್ವು

ಎಂದು ತನ್ನ ಮನದ ಹಿಂಗಿತವನ್ನು ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಸೇವಂತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿತಪಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ನೇಹ ಜೀವನವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಹೊರಣವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವ್ಯಾಜಯಂತಿ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಾತ್ರಗಳಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಸಂಭಾಷಣೆಗಷ್ಟೇ ಈ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಷ್ಟಿಯ ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲ, ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರೆಂಬ ದರ್ಷಕವಿಲ್ಲ. ಸೋಸೆ ಸೇವಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಎಂದೂ ಈ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೋಪ-ತಾಪವಾಗಲೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿಂದೆ ಮಗನಿಗಿದ್ದ ದೌರ್ಬಳ್ಯಗಳು ಮುಂಚೆಯೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದ್ವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಮಾಯಾಕೆ ಹುಡುಗಿಗೆ ದೇಹವ ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪಿನ ಫಲವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಡುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೇನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಓದುಗರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕದ ನಡಿಗೆ ವೇಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಟನೇದ್ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ. ವಲ್ಲಿಂತನ ಸೈಂಹಿಕ ಸುಮಂತನ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಓದುಗರ ಉಹಾಭಂಗಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಲ್ಲಿಂತನ ಮೇಲೆ ಓದುಗರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿಟ್ಟಿ ಅನುಕಂಪದ ಹಾದಿಗೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ವಲ್ಲಿಂತ ಮರುಷ ರೂಪದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ

ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾಟಕಕಾರ ತೋರಿಸಿ ಓದುಗ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಹೊಸ ಶಾಕ್ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಲ್ಲಿಂತೆ ಸೇವಂತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಂತೆ ಸುಮಂತನೂ ವಲ್ಲಿಂಶನನ್ನೂ ತಿತಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಓದುಗರ ಆಶ್ವವಿಮಶೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಎಂಬ ಕುರುಹುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೊಯಾಟ ನಡೆಸುವವರ ಮನೋನೆಲೆಯನ್ನು ನಾಟಕ ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ವಲ್ಲಿಂತೆ : ಹರಿ ಹರನ

ದೇವಸ್ಥಾನದ ದೇವರುಗಳೇ ವಾಸಿ. ಯಾವಾಗ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ

ಇತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಂಜಿ, ಒಟ್ಟಿಗರ ಅಭಿಪ್ರೇಕ, ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ

ನೈವೇದ್ಯ ಎಲ್ಲಾ.....

ಸುಮಂತ : ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಗ

ಹುಟ್ಟಿದನಂತೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯಲ್ಲ ಕಣೋ.

ಯಾಕಂಡೆ ನಾನು ಈಶ್ವರ ಆಗೋಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ನೀನು ಮೋಹಿನಿ

ಆಗೋಕು ಆಗಲ್ಲ. ಏನಂತಿಯಾ?

ವಲ್ಲಿಂತೆ : ಎಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತೆ.....

ಎಂದು ನಯವಾಗಿ ಸುಮಂತನೂ ವಲ್ಲಿಂಶನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರೀಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ದೃಶ್ಯವೂ ವಲ್ಲಿಂತೆ -ಸೇವಂತಿಯರ ಮಧುರ ಮೃತ್ಯಿಗೆ ವೇದಿಕೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಲ್ಲಿಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾನತೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೇ ಇತ್ತು ಸೇವಂತಿ ವಲ್ಲಿಂಶನ ದಾಂಪತ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ವಲ್ಲಿಂಶನಿರುವ ಹೋಣ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಆಕೆಗೆ ಎದುರಾದ ಸಂದರ್ಭ ಆಕೆಯನ್ನು ಅನುಕಂಪದ ಹಾದಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಲ್ಲಿಂಶನ ನ್ಯಾನತೆಯನ್ನು ಹರಿತ ಸೇವಂತಿ ವಲ್ಲಿಂಶನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದೇ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀತಿಯ ಅಲೀಂಗನದಿಂದ ಆತನನ್ನೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಂದು ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ.

ಸೇವಂತಿ : ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಂಡು ವರ್ಣತಂತ್ರ ನನ್ನ

ಹಣ್ಣನವನ್ನು ಮೊರೆಯಬಹುದು. ನನ್ನ ಇಡೀ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ನಿನ್ನ

ಬದುಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದು. ಭರವಸೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ನೀನು,

ನಿನಗೆ ನಾನು ಅನುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹೌದು ವಲ್ಲಿತ ನೀನು ವರ್ಣದ

ಎಳೆ, ನಾನು ರಕ್ತ. ನಾನು ರಕ್ತವಣೆ. ನಾನು ರಕ್ತವಣೆ.

(ಸೇವಂತಿಯ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥದ ಬೆಳಕು ಮೂಡಿರುವಂತೆ

ಕಾಂತಿ ಸೂಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ)

ವಲ್ಲಿತ : “ಭರವಸೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ನೀನು, ನಿನಗೆ ನಾನು

ಅನುತ್ತಿರಬೇಕು..... ಭರವಸೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ನೀನು,

ನಿನಗೆ ನಾನು ಅನುತ್ತಿರಬೇಕು.....”

ಹೌದು ಸೇವಂತಿ ನೀನು ರಕ್ತವಣೆ.... ರಕ್ತವಣೆ..... ರಕ್ತವಣೆ.....

ಎಂದು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಮಾರ್ಮಿಕತೆಗೆ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ತಿರುವು ನಾಟಕದ ಹೊಸ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ನಾಟಕವೂ ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗವೇಂದೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ತ್ರೀಲಿಂಗ ಸಮುದಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲು ಹೊರಟಿದೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಟಕವು ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕಿನ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ-ಜಾತಿ-ಮತ-ಲಿಂಗ ಮುಂತಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಅಧ್ಯುಸುವಾಗ ಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇಷೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾಯ್ಯವೂ ಅಗತ್ಯವೂ ಆದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಹೃದಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ರಸಸ್ವಾದವನ್ನು ಬೇಲೂರುರಘನಂದನ್ನು ಅವರು ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಕ್ತವಣೆ ನಾಟಕ ಕುರಿತು ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್.ಪುಷ್ಟಿ ಅವರು “ರಕ್ತವಣೆ-

ನಾಟಕವೂ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಯಾತನೆ, ಇಂದಿಯಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲಾ ಶರೀರದ ಭಾಷೆ, ಹಾಗೂ ಕುಲ ಮೂಲಗಳ ಸುತ್ತ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನೆಡೆದಿದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೈ ಮನಗಳ ಸಂಘರ್ಷದ ನಂತರವೂ ಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಬದುಕು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಾಟಕ ರೂಪ ಸಮರ್ಪಣವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ್ಷಣೀಯ:

1. ರಕ್ತವಣೆ(ನಾಟಕ)-ಬೇಲೂರು ರಘುನಂದನ್

ಪರಾಮಾರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ :

1. ರಕ್ತವಣೆ(ನಾಟಕ)-ಬೇಲೂರು ರಘುನಂದನ್.., 2016, ಅವಿರತ ಮುಸ್ತಕ., ಬೆಂಗಳೂರು
2. ನಾಟಕಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೆ., ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್.., 2011., ಕನ್ನಡ ಮುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
3. ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರದ್ರಷ್ಟೆ, ಎಂ.ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ., ಇಳಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
4. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮುಖಾಂತರ., ಕೆ.ವಿ. ಅಶ್ವರ್, 2009., ಅಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
5. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ – 13/04/2016
6. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ – 17/08/2016